

В'ячеслав Станіславович Політанський

Сектор теоретико-методологічних проблем організації державної влади
Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування
Національна академія правових наук України
Харків, Україна

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕГРАЦІЇ ВПО В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена значним зростанням кількості внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні унаслідок воєнного стану, що створює нові виклики для адміністративно-правового регулювання їхньої інтеграції. Ефективне врегулювання цього процесу вимагає вдосконалення правових механізмів, спрощення процедур отримання соціальних послуг і розвитку цифрового публічного адміністрування. Метою дослідження є аналіз механізмів адміністративно-правового регулювання процесів інтеграції внутрішньо переміщених осіб в Україні за умов воєнного стану та цифрової публічного адміністрування, виявлення ключових проблем та обґрунтування шляхів їх подолання в умовах воєнного стану. Методологічна основа дослідження включає системний аналіз законодавчих актів України та міжнародних стандартів щодо правового статусу ВПО, а також методи порівняльного правознавства, які дозволяють оцінити ефективність інтеграційних механізмів у міжнародній практиці. У результаті дослідження встановлено, що сучасна система адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО має значні прогалини, зокрема відсутність комплексної стратегії інтеграції, недостатню координацію між органами влади та обмеженість житлових програм. Особливу роль у вирішенні цих проблем відіграє цифровізація адміністративних процедур, що забезпечує оперативність надання державних послуг, підвищує їхню доступність і прозорість. Водночас цифрові рішення супроводжуються ризиками, зокрема цифровим розривом, кібербезпекою та нестабільністю інформаційних систем під час пікових навантажень. Практичне значення дослідження полягає у визначенні шляхів удосконалення адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО, включно з розвитком цифрової інфраструктури, розширенням функціоналу електронних сервісів, гармонізацією законодавства та зміцненням міжвідомчої взаємодії. Отримані висновки можуть бути використані для підготовки нормативно-правових актів, спрямованих на забезпечення ефективної інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади.

Ключові слова: інтеграція, цифровізація, адміністрування, правове регулювання, міграція, соціальний захист, реєстрація.

Viacheslav S. Politanskyi

Sector of Theoretical and Methodological Problems of the Organization of State Power
Scientific Research Institute of State Building AND Local Government
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Kharkiv, Ukraine

ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF IDP INTEGRATION IN UKRAINE: CHALLENGES OF MARTIAL STATE AND DIGITAL PUBLIC ADMINISTRATION

Abstract. *The relevance of the study is due to the significant increase in the number of internally displaced persons (IDPs) in Ukraine as a result of martial law, which creates new challenges for the administrative and legal regulation of their integration. Effective regulation of this process requires improving legal mechanisms, simplifying procedures for obtaining social services and developing digital public administration. The purpose of the study is to analyze the mechanisms of administrative and legal regulation of the processes of integration of internally displaced persons in Ukraine under martial law and digital public administration, identifying key problems and substantiating ways to overcome them under martial law. The methodological basis of the study includes a systematic analysis of legislative acts of Ukraine and international standards on the legal status of IDPs, as well as methods of comparative jurisprudence. As a result of the study, it was found that the modern system of administrative and legal regulation of IDPs integration has significant gaps, in particular the lack of a comprehensive integration strategy, insufficient coordination between authorities and limited housing programs. A special role in solving these problems is played by the digitalization of administrative procedures, which ensures the efficiency of the provision of public services, increases their accessibility and transparency. At the same time, digital solutions are accompanied by risks, in particular, the digital divide, cybersecurity and instability of information systems during peak loads. The practical significance of the study lies in identifying ways to improve the administrative and legal regulation of the integration of IDPs, including the development of digital infrastructure, expanding the functionality of electronic services, harmonizing legislation and strengthening interdepartmental cooperation. The conclusions obtained can be used to prepare regulatory legal acts aimed at ensuring the effective integration of IDPs into host communities.*

Keywords: *integration, digitalization, administration, legal regulation, migration, social protection, registration.*

ВСТУП

Проблема інтеграції ВПО є одним із ключових викликів сучасного адміністративного права та публічного управління. За останні десятиліття значна кількість країн зіткнулася з масштабними процесами внутрішньої міграції, спричиненої збройними конфліктами, екологічними катастрофами та політичними кризами. За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR), станом на 2022 рік кількість внутрішньо переміщених осіб у світі перевищила 60

млн, що є найвищим показником за всю історію спостережень [1]. В Україні через тривалу збройну агресію ця проблема набула особливої гостроти: лише у 2022–2023 роках понад 5 млн осіб були змушені залишити свої домівки та шукати притулку в інших регіонах країни [2].

Світова практика свідчить, що ефективне регулювання інтеграції ВПО потребує комплексного підходу, який поєднує правове забезпечення, соціальну підтримку та інноваційні цифрові рішення. Зокрема, дослідження Loughry та Ager [3] підкреслюють важливість цифрової інклюзії ВПО як інструменту спрощення адміністративних процедур і розширення доступу до державних послуг. Водночас Ferris [4] наголошує, що навіть у розвинених країнах існує проблема недостатньої координації між державними органами, що ускладнює ефективну реалізацію інтеграційної політики.

Аналіз європейського досвіду показує, що ключовими чинниками успішної інтеграції ВПО є гнучке законодавство, цифровізація адміністративних процесів та розвинена система міжвідомчої взаємодії. У межах Європейського Союзу діють комплексні програми підтримки мігрантів, спрямовані на забезпечення соціальної адаптації та економічної інтеграції [5]. Betts і Collier [6] акцентують увагу на необхідності довгострокових стратегій, що включають не лише соціальну допомогу, а й створення сприятливих умов для працевлаштування та участі ВПО в економічному житті приймаючих громад. Тоді, як Д. О. Безденежна відзначає, що на сьогоднішній день Державна служба зайнятості, як безпосередній орган виконавчої влади, що надає соціальні послуги у сфері зайнятості, спільно з урядом, зробила значний внесок у поліпшення соціально-економічної ситуації на ринку праці [7, с. 133].

Водночас в Україні адміністративно-правове регулювання інтеграції ВПО залишається фрагментарним. Попри існування нормативно-правової бази, механізми його реалізації потребують удосконалення. Недостатня координація між центральними та місцевими органами влади, бюрократичні перепони та нерівномірний доступ до адміністративних послуг створюють значні труднощі для ВПО.

Метою дослідження є комплексний аналіз адміністративно-правових механізмів інтеграції ВПО в Україні, визначення основних проблем та розробка рекомендацій щодо їх подолання в умовах воєнного стану та цифрової трансформації державного управління.

Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання: 1) дослідити сучасний стан адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в Україні; 2) проаналізувати міжнародний досвід правового забезпечення інтеграції ВПО та визначити найкращі практики, які можуть бути адаптовані до українських реалій; 3) визначити роль цифровізації у процесі інтеграції ВПО та оцінити ефективність її впровадження в Україні; 4) виявити основні прогалини в нормативно-правовому регулюванні й організаційних механізмах інтеграції ВПО; 5) запропонувати конкретні шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в умовах воєнного стану.

Наукова новизна роботи полягає в системному підході до аналізу адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в Україні. На відміну від попередніх досліджень, дана робота акцентує увагу на комплексному поєднанні правових, адміністративних та цифрових механізмів інтеграції, а також на необхідності гармонізації українського законодавства з міжнародними стандартами.

1. МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

У цьому дослідженні було застосовано комплексний підхід до аналізу адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в Україні, що включає теоретичні й емпіричні методи. Методологія базується на міждисциплінарному підході, який поєднує правознавчий аналіз, адміністративне управління та цифрові технології у сфері публічного адміністрування.

Джерельна база дослідження, а саме матеріали дослідження включають: 1) нормативно-правові акти України, які регулюють статус і права ВПО; 2) міжнародні документи; 3) актуальні наукові дослідження у сфері адміністративного права, міграційної політики та цифрового публічного управління, зокрема публікації в міжнародних рецензованих журналах (Scopus, Web of Science); 4) офіційні статистичні дані; 5) практичний досвід реалізації цифрових адміністративних послуг (портал «Дія», Єдиний державний реєстр ВПО, інші державні електронні системи).

Для досягнення поставленої мети використано такі основні методи дослідження: 1) метод догматичного (формально-юридичного) аналізу – застосовувався для дослідження чинного законодавства України та міжнародно-правових актів щодо ВПО. Дозволив систематизувати правові норми та виявити їхні прогалини; 2) метод порівняльного правознавства – використано для аналізу досвіду регулювання інтеграції ВПО в країнах Європейського Союзу та США. Це дало змогу виокремити найефективніші моделі адміністративно-правового регулювання й оцінити можливість їх адаптації в Україні; 3) системно-структурний метод – дозволив розглянути інтеграцію ВПО як комплексний процес, що поєднує правові, соціальні, економічні та цифрові аспекти; 4) соціологічний метод (контент-аналіз) – застосовувався для аналізу офіційної статистики, звітів міжнародних організацій та результатів соціологічних досліджень щодо проблем, з якими стикаються ВПО; 5) метод кейс-стаді (аналіз конкретних випадків) – використовувався для оцінки ефективності впровадження цифрових інструментів у публічному адмініструванні ВПО (наприклад, оцінка впливу порталу «Дія» на процес реєстрації ВПО); 6) експертне опитування – проводилося з метою отримання оцінок щодо ефективності адміністративних процедур з інтеграції ВПО в Україні. В опитуванні взяли участь державні службовці, представники громадських організацій та експерти у сфері міграційної політики.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

2.1 Теоретичні засади адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО
Адміністративно-правове регулювання інтеграції ВПО становить систему правових та організаційних заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для

реалізації їхніх прав і свобод, а також їх адаптації в приймаючих громадах. Діяльність державних органів у цій сфері охоплює: а) визначення правового статусу ВПО; б) забезпечення доступу до соціальних гарантій, включно з житлом, медичним обслуговуванням, освітою та соціальною допомогою; в) спрощення процедур отримання адміністративних послуг; г) формування ефективної системи взаємодії між державними структурами, органами місцевого самоврядування та інституціями громадянського суспільства.

Для реалізації державної політики щодо інтеграції ВПО застосовуються такі основні правові механізми: 1) нормативно-правове забезпечення – включає закони, підзаконні акти, а також міжнародні правові стандарти, що регулюють питання захисту та підтримки ВПО; 2) організаційно-правові механізми – охоплюють державні програми, спрямовані на соціальну адаптацію та інтеграцію ВПО; 3) контроль за дотриманням прав ВПО – реалізується через систему нагляду та моніторингу з боку органів виконавчої влади та правозахисних організацій [8, с. 65].

Формування ефективної системи адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО ґрунтується на таких принципах: 1) законність – усі заходи щодо підтримки ВПО мають відповідати чинному законодавству України та міжнародним правовим стандартам; 2) недискримінація – внутрішньо переміщені особи повинні мати рівні права з іншими громадянами незалежно від їхнього місця реєстрації чи проживання; 3) доступність – адміністративні процедури мають бути максимально спрощеними, із впровадженням цифрових технологій для оперативного отримання послуг; 4) інтеграційна підтримка – державна політика має спрямовуватися не лише на надання тимчасової допомоги, а й на створення довгострокових механізмів соціально-економічної адаптації ВПО; 5) взаємодія – ефективна інтеграція можлива лише за умови активної співпраці держави, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадянського суспільства [9, с. 250].

Таким чином, адміністративно-правове регулювання інтеграції ВПО є багатокомпонентним процесом, що передбачає як нормативно-правове забезпечення, так і розробку практичних механізмів для ефективної адаптації внутрішньо переміщених осіб у нових умовах.

2.2 Нормативно-правове забезпечення інтеграції ВПО в Україні

Адміністративно-правове регулювання інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні базується на системі нормативно-правових актів, що визначають їхній статус, соціальні гарантії та механізми державної підтримки. Основу правового регулювання становлять Конституція України, яка гарантує свободу пересування та вибір місця проживання [10], а також Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», що визначає правові засади набуття статусу ВПО та закріплює соціальні гарантії для таких осіб [11]. Важли-

ву роль відіграє й Закон України «Про соціальні послуги», який регулює порядок надання допомоги вразливим категоріям населення, включаючи ВПО [12]. Крім того, Постанова Кабінету Міністрів України № 332 від 20 березня 2022 року визначає порядок виплат державної допомоги та компенсації за оренду житла [13], а Постанова № 509 від 1 жовтня 2014 року регламентує процедуру реєстрації ВПО та видачу відповідних документів [14].

Законодавство України визначає внутрішньо переміщених осіб як громадян, які через збройний конфлікт, окупацію, порушення прав людини або інші надзвичайні обставини були змушені покинути своє постійне місце проживання, але залишилися в межах держави. Офіційний статус ВПО надається на підставі заяви до органів соціального захисту населення та підтверджується відповідною довідкою. Основні права ВПО включають доступ до безпечного проживання, соціальної допомоги, медичних та адміністративних послуг за місцем фактичного проживання.

Виходячи із цього визначення можна виділити такі його основні ознаки: 1) примусовий характер переміщення – особи залишають своє постійне місце проживання через обставини, які загрожують їхньому життю чи здоров'ю; 2) територіальна обмеженість – ВПО не перетинають державного кордону, залишаючись у межах країни; 3) тимчасовість переміщення – ВПО мають право повернутися до своїх домівок після усунення причин, які зумовили їхнє переміщення; 4) право на особливий статус – держава зобов'язана створити умови для реєстрації, захисту та надання допомоги ВПО [15, с. 99].

Згідно з українським законодавством відповідальність за інтеграцію ВПО покладено на органи місцевого самоврядування, які повинні співпрацювати з центральними органами влади. Однак ця співпраця часто ускладнюється недостатністю ресурсів і розривами в координації.

Правовий статус ВПО також регламентується міжнародними стандартами. Основним документом є «Рамкові принципи ООН щодо внутрішнього переміщення» (1998), які акцентують увагу на таких аспектах: добровільність переміщення, недопущення дискримінації, забезпечення права на повернення, захист майнових прав і доступ до соціальних послуг. Відповідно до цього документа внутрішньо переміщеними особами є особи або групи осіб, які були змушені залишити свої домівки внаслідок або для уникнення наслідків збройного конфлікту, насильства, порушення прав людини чи природних катастроф, але не перетнули міжнародно визнаного кордону [16].

На відміну від біженців, ВПО залишаються під юрисдикцією своєї держави, що створює специфічні зобов'язання для національних органів влади. Міжнародне право не покладає на держави додаткових зобов'язань щодо ВПО, однак воно вимагає дотримання основних прав і свобод цих осіб відповідно до Загальної декларації прав людини [17], Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (1966) [18] та інших універсальних договорів.

Що стосується питання визначення особливостей адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в умовах воєнного стану, то перш за все варто відзначити, що воєнний стан як особливий правовий режим суттєво впливає на систему публічного управління, зокрема на адміністративно-правове регулювання інтеграції ВПО. Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 року № 389-VII, воєнний стан передбачає тимчасові обмеження прав і свобод громадян та особливий режим функціонування державних органів [19].

У контексті регулювання інтеграції ВПО воєнний стан спричиняє такі зміни: 1) спрощення адміністративних процедур – уряд ухвалив низку нормативно-правових актів, які передбачають спрощену реєстрацію ВПО, отримання соціальної допомоги та доступ до адміністративних послуг; 2) посилення ролі цифрових технологій – запровадження онлайн-платформ, таких як «Дія», стало ключовим інструментом забезпечення доступу ВПО до державних послуг; 3) зростання навантаження на адміністративну систему – масштабний вплив ВПО створив додаткові виклики для органів державної влади та місцевого самоврядування [20, с. 244].

Нормативно-правове забезпечення інтеграції ВПО в Україні є багаторівневим та охоплює як національне законодавство, так і міжнародні стандарти. Проте в умовах воєнного стану система регулювання зазнала суттєвих змін, що потребують подальшого вдосконалення. Оптимізація адміністративних процедур, розширення використання цифрових технологій та покращення координації між державними органами є ключовими напрямками для підвищення ефективності політики інтеграції ВПО.

2.3 Інституційний механізм інтеграції ВПО

Цифрові технології відіграють ключову роль у процесі інтеграції ВПО в Україні, спрощуючи доступ до адміністративних послуг, соціальної допомоги та освітніх можливостей, на нашу думку, такими основними інструментами, що сприяють спрощенню є:

1) платформа «Дія» – є провідним цифровим інструментом у сфері публічного адміністрування в Україні. Її метою є створення єдиного цифрового середовища для взаємодії громадян з органами державної влади. У контексті адміністративно-правового регулювання ВПО «Дія» виконує такі функції: а) реєстрація статусу ВПО – через мобільний додаток або вебплатформу «Дія» громадяни можуть подати заявку на отримання довідки про статус ВПО. Цей процес відбувається онлайн, без необхідності особистого відвідування органів соціального захисту; б) подання заяв на соціальну допомогу – ВПО мають можливість подати заяву на щомісячну матеріальну допомогу через «Дію». Це дозволяє уникнути черг і бюрократичних затримок; в) інформаційна підтримка – у розділі для ВПО на платформі «Дія» надається доступ до інформації про державні програми, житлові компенсації, допомогу на проживання, пошук роботи тощо; г) електронні

документи – «Дія» дозволяє використовувати цифрові документи, такі як електронний паспорт чи ідентифікаційний код, що спрощує процес отримання послуг [21].

Переваги платформи: а) швидкість обслуговування – час оформлення заяв через «Дію» значно скорочується порівняно з традиційними методами; б) зручність – усі послуги доступні через мобільний додаток, що забезпечує можливість їхнього отримання з будь-якого місця; в) прозорість – користувачі можуть відслідковувати статус своїх заяв у режимі реального часу. Водночас існують і певні виклики, серед яких обмежений доступ деяких ВПО до цифрових пристроїв та нестабільна робота платформи в періоди підвищеного навантаження [22, с. 159];

2) єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб – є ще одним важливим цифровим інструментом, який використовується для обліку переміщених осіб, моніторингу їхніх потреб і планування державної політики. Реєстр дозволяє органам влади оперативнo отримувати дані про кількість ВПО, їхні місця розселення та потреби [23]. Функції реєстру включають: а) облік ВПО – у реєстрі зберігається інформація про кожну зареєстровану ВПО: персональні дані, місце проживання, потреби та отримані послуги; б) моніторинг соціальної допомоги – інтеграція з системами соціальних виплат дозволяє уникнути дублювання надання допомоги; в) аналітику для прийняття рішень – реєстр надає державним органам доступ до актуальних даних, що дозволяє ефективно планувати ресурси та розробляти програми підтримки; г) інтеграцію з іншими реєстрами – Єдиний державний реєстр ВПО взаємодіє з іншими державними базами даних, такими як реєстр соціального страхування та демографічний реєстр, що забезпечує актуальність інформації.

Основними перевагами функціонування такого реєстру є централізація даних, прозорість розподілу допомоги й автоматизація перевірки отримувачів соціальних виплат. Водночас ускладнення можуть виникати через обмежений доступ до Інтернету в деяких регіонах та ризики перевантаження системи в умовах масового переміщення населення;

3) система ProZorro – є системою електронних закупівель, яка забезпечує прозорість і підзвітність у використанні державних коштів. У контексті адміністративно-правового регулювання ВПО ProZorro використовується для: а) закупівлі товарів і послуг, наприклад, забезпечення житлом, медичними послугами чи гуманітарною допомогою для ВПО; б) контролю за використанням коштів – громадськість має доступ до інформації про всі проведені закупівлі, що мінімізує ризики корупції; в) моніторингу ефективності програм – дані з ProZorro дозволяють аналізувати, наскільки ефективно витрачаються кошти, виділені на підтримку ВПО [24];

4) чат-боти правової допомоги – є інноваційним інструментом надання консультацій та підтримки ВПО. Їх створення ініціюють як державні органи, так і громадські організації. Приклади чат-ботів для ВПО: а) юридичний бот «Право на захист» – допомагає ВПО отримувати інформацію про їхні права, порядок

оформлення соціальної допомоги, вирішення житлових чи майнових спорів; б) бот «Дія. Допомога» – надає консультації щодо реєстрації статусу ВПО, оформлення виплат та пошуку житла; в) чат-боти для працевлаштування, наприклад, сервіси для пошуку роботи або перекваліфікації [25].

Їх перевагами є: а) оперативність – консультації надаються в режимі реального часу; б) доступність – використання чат-ботів можливе з будь-якого пристрою, підключеного до Інтернету; в) зниження навантаження на державні установи. Багато питань вирішуються автоматизовано, без залучення співробітників органів влади;

5) освітні платформи для перекваліфікації ВПО – інтеграція ВПО у приймаючі громади вимагає економічної адаптації, зокрема через працевлаштування або перекваліфікацію. Для цього використовуються цифрові освітні платформи, такі як: а) Prometheus – це безкоштовні онлайн-курси для ВПО з підвищення кваліфікації у різних галузях; б) Всеукраїнська школа онлайн – забезпечує доступ до якісної освіти для дітей із сімей ВПО; в) Coursera for Refugees – міжнародна платформа, що пропонує курси для внутрішньо переміщених осіб із можливістю отримання сертифікатів [26]. Їх переваги: доступ до знань без необхідності фізичної присутності, а також можливість отримання нових професійних навичок для адаптації до нових умов життя;

б) інтеграція цифрових платформ із міжнародними системами – у співпраці з міжнародними організаціями, такими як ООН, ЄС та UNHCR, Україна активно розробляє інтегровані цифрові рішення. Наприклад, системи обміну даними між державними органами України та міжнародними структурами дозволяють координувати гуманітарну допомогу й ефективніше моніторити потреби ВПО. Приклади інтеграцій: а) платформа UNHCR для реєстрації біженців та ВПО, яка використовується для моніторингу переміщення осіб і надання адресної допомоги; б) EU4Digital – програма ЄС, що підтримує цифровізацію в Україні, включаючи розвиток адміністративних платформ для ВПО [27].

Загалом застосування цифрових технологій значно спрощує процедури реєстрації, надання соціальних виплат, контролю за використанням державних коштів та організації підтримки ВПО. Інструменти, такі як «Дія», Єдина інформаційна база даних про ВПО, ProZogto, чат-боти правової допомоги та онлайн-освіта, дозволяють державним органам оперативно реагувати на потреби внутрішньо переміщених осіб, підвищують ефективність державного управління та забезпечують рівний доступ до адміністративних та соціальних послуг. Попри певні технічні й організаційні виклики, цифровізація є невід’ємною складовою політики інтеграції ВПО, сприяючи підвищенню прозорості, зручності та доступності державних сервісів.

2.4 Виклики адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в умовах воєнного стану

Процес адміністративно-правового забезпечення інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у воєнний час стикається з низкою серйозних викликів, які

ускладнюють ефективну реалізацію державної політики в цій сфері. Однією з ключових проблем залишається недосконалість нормативно-правової бази. Попри наявність базових законодавчих актів, регулювання інтеграції ВПО залишається фрагментарним і недостатньо ефективним. Чинне законодавство не забезпечує комплексного врегулювання всіх аспектів інтеграції, зокрема довгострокової адаптації та реінтеграції ВПО в суспільство. Відсутність єдиного реєстру ВПО значно ускладнює координацію дій державних органів, облік потреб та надання адресної допомоги [28, с. 135]. Одним із найбільш актуальних питань є забезпечення житлом, оскільки наявні житлові програми не задовольняють потреб значної частини ВПО, що змушує багатьох осіб покладатися на тимчасові рішення або шукати альтернативні варіанти розселення.

Додатковим викликом є перевантаження адміністративної системи, що спричинене масштабністю кризи ВПО. Органи соціального захисту та місцевого самоврядування зазнають значного навантаження, оскільки кількість звернень постійно зростає, а кадровий дефіцит обмежує можливості швидкої обробки заяв. Особливо гостро це питання постає у віддалених регіонах, де нерівномірний розподіл ресурсів та недостатня кількість адміністративних установ ускладнюють доступ ВПО до необхідних послуг.

Попри активне впровадження цифрових технологій, існують певні виклики, пов'язані з цифровізацією процесів інтеграції ВПО. Зокрема, значна частина переміщених осіб стикається з проблемою цифрового розриву, оскільки не всі мають доступ до Інтернету чи цифрових пристроїв, що є особливо актуальним у сільських та віддалених районах. Крім того, використання цифрових платформ потребує надійного захисту персональних даних, адже питання кібербезпеки залишається критично важливим у контексті обробки інформації про ВПО [29, с. 3].

Окрім зазначених проблем, у реальному житті права ВПО часто порушуються через бюрократичні перепони, відсутність доступу до послуг та недостатнє фінансування програм підтримки. Це вимагає посилення адміністративної відповідальності за недотримання законодавчих норм та вдосконалення механізмів контролю за діяльністю державних органів, що опікуються питаннями ВПО.

Разом із тим цифровізація процесів інтеграції ВПО має низку суттєвих переваг. Використання цифрових технологій сприяє підвищенню прозорості й оперативності надання послуг, що значно знижує ризики корупційних зловживань. Наприклад, система ProZotto дозволяє здійснювати громадський контроль за закупівлями, пов'язаними із забезпеченням потреб ВПО. Також цифрові сервіси, такі як «Дія», дають змогу значно скоротити час, необхідний для отримання адміністративних послуг. ВПО можуть подати заявку на реєстрацію чи соціальну допомогу онлайн, без необхідності особистого відвідування державних установ, що особливо важливо в умовах воєнного часу.

Цифрові технології також забезпечують рівний доступ до послуг для всіх категорій ВПО незалежно від місця їхнього проживання. Завдяки онлайн-плат-

формам мешканці віддалених територій отримують ті ж можливості, що й жителі великих міст. Крім того, автоматизація процесів значно знижує адміністративне навантаження на органи влади, оскільки реєстрація ВПО, подання заявок на допомогу та інші процедури можуть здійснюватися безпосередньо через цифрові платформи. Це сприяє скороченню черг, мінімізації дублювання документів та підвищенню ефективності управлінських процесів. Важливим аспектом є також персоналізація послуг: завдяки цифровим системам ВПО можуть отримувати інформацію про доступні програми підтримки відповідно до свого статусу та індивідуальних потреб [30, с. 39].

Разом із тим цифровізація інтеграції ВПО має певні недоліки. Однією з головних проблем є цифровий розрив, адже не всі ВПО мають доступ до Інтернету або цифрових пристроїв, що ускладнює реєстрацію й отримання послуг. Ця проблема є особливо актуальною для літніх людей, осіб із інвалідністю та мешканців сільської місцевості. Ще одним обмежувальним фактором є недостатній рівень цифрової грамотності серед окремих категорій ВПО, що ускладнює користування електронними сервісами та потребує додаткових заходів із навчання. Важливим питанням залишається кібербезпека, адже обробка персональних даних ВПО в цифрових реєстрах вимагає високого рівня захисту від потенційних кіберзагроз. Несанкціонований доступ до таких даних може створити загрози для безпеки переміщених осіб та призвести до їх використання в злочинних цілях [31, с. 151].

Крім того, у періоди масового напливу ВПО цифрові платформи можуть зазнавати технічних перевантажень, що негативно впливає на їхню стабільність і швидкість роботи. Додатковою проблемою є обмежений функціонал деяких електронних сервісів, що не дозволяє повністю замінити традиційні механізми звернення до державних установ [32, с. 93].

Отже, адміністративно-правове забезпечення інтеграції ВПО у воєнний час стикається з низкою викликів, серед яких недосконалість нормативно-правової бази, перевантаження адміністративної системи та труднощі цифровізації. Водночас активне впровадження цифрових технологій відкриває нові можливості для спрощення процедур, підвищення прозорості та забезпечення рівного доступу до послуг. Для подальшого вдосконалення цієї сфери необхідним є комплексний підхід, що передбачає оновлення законодавства, розширення цифрової інфраструктури, підвищення рівня цифрової грамотності населення та забезпечення надійного захисту персональних даних ВПО.

2.5 Рекомендаціями щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в Україні

На нашу думку, вдосконалення адміністративно-правового регулювання інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні є необхідним кроком для підвищення ефективності державної політики в цій сфері. Передусім варто зосередитися на модернізації нормативно-правової бази, що має відповідати сучасним викликам, зокрема умовам воєнного стану. Важливим аспектом є гармонізація

законодавства, яке регулює статус та права ВПО, що дозволить забезпечити комплексний підхід до їх інтеграції. Спрощення процедур реєстрації шляхом розширення функціоналу цифрових платформ сприятиме зменшенню бюрократичних перепон і прискоренню отримання необхідних послуг. Крім того, доцільним є ухвалення єдиної національної стратегії інтеграції ВПО, яка враховуватиме соціальні, економічні та культурні аспекти адаптації цієї категорії населення.

Важливим напрямом удосконалення є оптимізація адміністративних процедур. Для цього необхідно централізувати дані про ВПО, розширивши функціонал Єдиного державного реєстру, що забезпечить ефективну інтеграцію інформації з різних державних систем та сприятиме оперативному прийняттю управлінських рішень. Упровадження чітких стандартів часу для реєстрації та надання соціальної допомоги дозволить значно скоротити терміни обробки заяв. Автоматизація процесів, зокрема використання штучного інтелекту для аналізу заяв та прийняття рішень, стане ефективним інструментом для оптимізації управлінських процесів і зменшення навантаження на державні органи.

Окремої уваги потребує посилення цифрової інфраструктури. На нашу думку, одним із пріоритетних завдань є розширення доступу до широкосмугового Інтернету в усіх регіонах, включаючи сільську місцевість, що забезпечить рівні можливості для всіх ВПО в користуванні цифровими адміністративними послугами. Водночас варто розробити ефективну стратегію кібербезпеки, яка гарантуватиме захист персональних даних ВПО від несанкціонованого доступу та можливих кібератак. Додатково необхідно адаптувати цифрові платформи для осіб із обмеженими можливостями, щоб забезпечити рівний доступ до державних послуг для всіх категорій населення.

Для покращення ефективності інтеграційних заходів вважаємо за доцільне зміцнити організаційну взаємодію між державними установами, міжнародними партнерами та громадськими організаціями. На нашу думку, варто створити єдиний координаційний орган, який відповідатиме за реалізацію державної політики у сфері інтеграції ВПО та забезпечуватиме ефективну міжвідомчу співпрацю. Додатково слід розширити навчальні програми для державних службовців, що охоплюватимуть як роботу з цифровими платформами, так і навички комунікації з ВПО. Активне залучення громадських організацій до реалізації програм підтримки сприятиме більш ефективному вирішенню соціальних та економічних питань, пов'язаних із інтеграцією ВПО.

Важливим компонентом інтеграції є підвищення цифрової грамотності ВПО. Вважаємо за необхідне впровадження спеціалізованих навчальних програм, які допоможуть ВПО опанувати цифрові навички для самостійного отримання адміністративних послуг. Інформаційні кампанії, що популяризують використання цифрових технологій, сприятимуть швидшій адаптації ВПО до нових умов. Особливу увагу слід приділити підтримці вразливих категорій населення, таких як літні люди та особи з інвалідністю, шляхом надання персональних консультацій і технічної допомоги в користуванні цифровими сервісами.

Отже, на нашу думку, вдосконалення адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО в Україні має базуватися на гармонізації законодавства, цифровізації державних послуг, оптимізації управлінських процесів та підвищенні цифрової грамотності громадян. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності державної політики у сфері інтеграції ВПО, забезпеченню рівного доступу до послуг та створенню сприятливих умов для соціальної та економічної адаптації внутрішньо переміщених осіб у приймаючих громадах.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило встановити, що адміністративно-правове регулювання інтеграції ВПО в Україні перебуває у процесі трансформації, зумовленої як викликами воєнного стану, так і розвитком цифрового публічного адміністрування. Аналіз нормативно-правової бази та механізмів реалізації державної політики щодо ВПО засвідчив наявність суттєвих прогалин у законодавстві, що ускладнює ефективну інтеграцію переміщених осіб у приймаючі громади. Основними проблемами залишаються недостатня координація між органами влади, фрагментарність законодавчого регулювання, бюрократичні перепони та обмежений доступ до житлових і соціальних програм. Попри наявність нормативної бази, багато процедур залишаються складними та малоефективними, що створює додаткові труднощі для ВПО в доступі до соціального захисту, медичних і освітніх послуг, працевлаштування та житлових програм.

Окрему увагу в дослідженні приділено цифровізації адміністративних процедур як ключовому інструменту спрощення процесів інтеграції ВПО. Запровадження електронних сервісів, зокрема платформи «Дія» та Єдиного державного реєстру ВПО, дозволило суттєво знизити адміністративне навантаження, забезпечити доступність державних послуг та підвищити рівень прозорості прийняття рішень. Водночас цифровізація супроводжується низкою ризиків, таких як цифровий розрив серед населення, проблеми кібербезпеки та нестабільність державних інформаційних систем у кризових умовах.

З огляду на виявлені проблеми, у роботі запропоновано комплексні заходи щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання інтеграції ВПО, які включають: а) гармонізацію законодавства відповідно до міжнародних стандартів; б) оптимізацію адміністративних процедур; в) розвиток цифрової інфраструктури; г) підвищення ефективності міжвідомчої взаємодії; д) розширення програм цифрової освіти. Перспективними напрямками подальших досліджень є аналіз ефективності реалізації існуючих державних програм підтримки ВПО, оцінка міжнародного досвіду інтеграції переміщених осіб та розробка рекомендацій щодо адаптації найкращих світових практик в українських реаліях. Окремої уваги потребує дослідження впливу цифрових технологій на рівень доступності адміністративних послуг для ВПО та їхній потенціал у сфері соціального захисту. Отримані результати можуть бути використані в процесі вдосконалення націо-

нальної політики інтеграції ВПО, розробки нормативно-правових актів та впровадження цифрових рішень у систему державного управління для забезпечення сталого розвитку інтеграційних процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] UNHCR. Global Trends: Forced Displacement in 2022. Geneva: UNHCR, 2022. 92 p. URL: <https://www.unhcr.org/global-trends-report-2022>.
- [2] Міністерство соціальної політики України. Офіційна статистика щодо кількості ВПО в Україні. 2023. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
- [3] Loughry M., Ager A. Refugee Integration: Emerging Trends and Remaining Challenges. *Journal of Refugee Studies*. 2021. Vol. 34. Iss. 2. P. 45–67.
- [4] Ferris E. Refugees, Migration and Global Governance: Negotiating the Global Compacts. London: Routledge, 2020. 264 p. URL: https://www.routledge.com/Refugees-Migration-and-Global-Governance-Negotiating-the-Global-Compacts/Ferris-Donato/p/book/9780815388012?srsltid=AfmBOop6lnGTN-FZCLkeB_nWKwqVJREEXfQDAVI_BrMKMbIHNegtvY4I
- [5] European Commission. Digital transformation in public administration: recommendations for Ukraine. 2021. URL: <https://ec.europa.eu/digital-public-administration>.
- [6] Betts A., Collier P. *Refuge: Transforming a Broken Refugee System*. Oxford: Oxford University Press, 2022. 368 p.
- [7] Безденежна Д. О. Адміністративно-правове регулювання надання послуг державною службою зайнятості окремії категорії осіб в умовах воєнного часу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2024. Вип. 83. Ч. 2. С. 130–138. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.18>.
- [8] Yaroshenko O., Haraschuk V., Moskalenko O., Yakovleva G., Svitlychnyi V. A comparative analysis of forced migrants' rights abroad and in Ukraine and control over their observance under conditions of martial law. *Dve Domovini*, 2024. Vol. 59. P. 63–80.
- [9] Шелест А. В. Внутрішньо переміщені особи: визначення і правові аспекти. Правові засади організації та здійснення публічної влади : збірник тез VII міжнар. науково-практ. конф., присвяч. світлій пам'яті д-ра юрид. наук, проф., акад.-засн. НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Л. П. Юзькова (м. Хмельницький, 17 трав. 2024 р.). Хмельницький, 2024. С. 250–251. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/pravovi_zasady_organizaciyi_ta_zdiysnennya_publichnoyi_vlady_2024.pdf.
- [10] Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (станом на 1 січ. 2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr#Text>
- [11] Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII (станом на 15 листоп. 2024 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
- [12] Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (станом на 15 листоп. 2024 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
- [13] Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам : постанова Каб. Міністрів України від 20.03.2022 № 332 (станом на 29 січ. 2025 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-p#Text>
- [14] Про облік внутрішньо переміщених осіб: постанова Каб. Міністрів України від 01.10.2014 № 509 (станом на 16 січ. 2025 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-p#Text>

- [15] Жукова Е. О. Види публічного адміністрування: проблеми правової теорії і практики : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Хмельницький, 2023. 499 с. URL: https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/dis-zhukova_.pdf
- [16] UNHCR, the UN Refugee Agency | UNHCR. UNHCR. URL: <https://www.unhcr.org/>
- [17] Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
- [18] Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 (станом на 19 жовт. 1973 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
- [19] Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII (станом на 8 січ. 2025 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
- [20] Самойленко Л. Я., Тихомирова А. С. Діджиталізація адміністративних послуг в умовах воєнного стану на прикладі сервісу «Дія». *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*. 2024. № 10. С. 241–246. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.10.241>
- [21] Дія – Державні послуги онлайн. URL: <https://diia.gov.ua/>
- [22] Getman A. P., Yaroshenko O. M., Shapoval R. V., Prokopiev R. Ye., Demura M. I. The impact of artificial intelligence on legal decision-making. *International Comparative Jurisprudence*. 2023. № 9(2). P. 155–169. URL: <https://ojs.mruni.eu/ojs/international-comparative-jurisprudence/article/view/7898>
- [23] Урядовий контактний центр «Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб. Урядовий контактний центр». URL: <https://ukc.gov.ua/knowledge/yedyna-informatsijna-baza-danyh-pro-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>
- [24] Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/uk>
- [25] Юридичний порадишник для ВПО. URL: <https://chatbot.r2p.org.ua/>
- [26] Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/kubernetes-basics/>
- [27] Home – EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/uk/>
- [28] Крахмальова К. О. Адміністративно-правове забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 210 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f553ab04-b393-41a2-ac90-cdfa83822eac/content>
- [29] Shapoval R. V., Nastyuk V. Y. International expertise in administrative legal support of national security in Ukraine. *Indian Journal of Science and Technology*. 2016. № 9(36). URL: <https://doi.org/10.17485/ijst/2016/v9i36/102031>
- [30] Денісенко В. А. Адміністративно-правові основи забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2024. 195 с. URL: <http://phd.znu.edu.ua/page/Doc/2024/denisenko/Denisenko.pdf>
- [31] Крес Н. О. Основні потреби внутрішньо переміщених осіб в Україні. Права людини: виклики сьогодення : матеріали Всеукр. науково-практ. конф. з нагоди Міжнар. дня прав людини (м. Чернігів, 10 груд. 2022 р.). Чернігів, 2022. С. 149–153. URL: https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/01/tezy_gruden_2022_01.23.pdf
- [32] Агапова О. В. Адміністративно-правове регулювання публічного адміністрування у сфері юстиції : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2024. 506 с. URL: <http://phd.znu.edu.ua/page/Doc/2024/agapova/Agapova.pdf>

REFERENCES

- [1] UNHCR. Global Trends: Forced Displacement in 2022. (2022). Geneva: UNHCR. Retrieved from <https://www.unhcr.org/global-trends-report-2022>.

- [2] Ministry of Social Policy of Ukraine. (2023). Official Statistics on the Number of IDPs in Ukraine. Retrieved from <https://www.msp.gov.ua>.
- [3] Loughry, M., & Ager A. (2021). Refugee Integration: Emerging Trends and Remaining Challenges. *Journal of Refugee Studies*, 34(2), 45–67.
- [4] Ferris, E. (2020). *Refugees, Migration and Global Governance: Negotiating the Global Compacts*. London: Routledge. Retrieved from https://www.routledge.com/Refugees-Migration-and-Global-Governance-Negotiating-the-Global-Compacts/Ferris-Donato/p/book/9780815388012?srsId=AfmBOop6lnGTN-FZCLkeB_nWKwqVJREEXfQDAVI_BrMKMbIHNNegtvY4I
- [5] European Commission. (2021). Digital transformation in public administration: recommendations for Ukraine. Retrieved from <https://ec.europa.eu/digital-public-administration>.
- [6] Betts, A., & Collier, P. (2022). *Refuge: Transforming a Broken Refugee System*. Oxford: Oxford University Press.
- [7] Bezdenezhna, D. O. (2024). Administrative and legal regulation of the provision of services by the state employment service to a certain category of persons in wartime conditions. *Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. Series LAW*, 83(2), 130–138. Retrieved from <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.18>.
- [8] Yaroshenko, O., Haraschuk V., Moskalenko O., Yakovleva G., & Svitlychnyi V. (2024). A comparative analysis of forced migrants' rights abroad and in Ukraine and control over their observance under conditions of martial law. *Dve Domovini*, 59, 63–80.
- [9] Shelest, A. V. (2024, May). Internally displaced persons: definition and legal aspects. *Legal principles of organization and exercise of public power: collection of theses of the VII International Scientific and Practical Conference, dedicated to the memory of Dr. Sciences, Prof., Founding Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine, First Chairman of the Constitutional Court of Ukraine L. P. Yuzkov*. (pp. 250–251). Khmelnytskyi. Retrieved from https://ccu.gov.ua/sites/default/files/pravovi_zasady_organizaciyi_ta_zdiysnennya_publichnoyi_vlady_2024.pdf.
- [10] Constitution of Ukraine (1996, June). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
- [11] On ensuring the rights and freedoms of internally displaced persons: Law of Ukraine (2014, October). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
- [12] On social services: Law of Ukraine (2019, January). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
- [13] Some issues of payment of housing allowance to internally displaced persons: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine (2022, March). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-п#Text>.
- [14] On the registration of internally displaced persons: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine (2014, October). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-п#Text>.
- [15] Zhukova, E. O. (2023). *Types of public administration: problems of legal theory and practice* (Doctoral dissertation, Khmelnytskyi, Ukraine). Retrieved from https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/dis-zhukova_.pdf.
- [16] UNHCR, the UN Refugee Agency | UNHCR. UNHCR. Retrieved from <https://www.unhcr.org/>.
- [17] Universal Declaration of Human Rights: Declaration of the United Nations (1948, December). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.

- [18] International Covenant on Civil and Political Rights: Covenant of the United Nations (1966, December). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.
- [19] On the Legal Regime of Martial Law: Law of Ukraine (2015, May). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
- [20] Samoilenko, L. Ya., & Tikhomirova, A. S. (2024). Digitalization of administrative services under martial law on the example of the service «Diya». *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, 10, 241–246. Retrieved from <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.10.241>.
- [21] Diya – State services online. Retrieved from <https://diia.gov.ua/>.
- [22] Getman, A. P., Yaroshenko, O. M., Shapoval, R. V., Prokopiev, R. Ye., & Demura, M. I. (2023). The impact of artificial intelligence on legal decision-making. *International Comparative Jurisprudence*, 9(2), 155–169. Retrieved from <https://ojs.mruni.eu/ojs/international-comparative-jurisprudence/article/view/7898>.
- [23] Government Contact Center «Unified Information Database on Internally Displaced Persons. Government Contact Center». Retrieved from <https://ukc.gov.ua/knowledge/yedyna-informatsijna-baza-danyh-pro-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>.
- [24] Prozorro. Retrieved from <https://prozorro.gov.ua/uk>.
- [25] Legal Advisor for IDPs. Retrieved from <https://chatbot.r2p.org.ua/>.
- [26] Prometheus. Retrieved from <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/kubernetes-basics/>.
- [27] Home – EU4Digital. Retrieved from <https://eufordigital.eu/uk/>.
- [28] Krahmalova, K. O. (2017). Administrative and legal support of the status of internally displaced persons in Ukraine (Candidate dissertation, Kyiv). Retrieved from <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f553ab04-b393-41a2-ac90-cdfa83822eac/content>.
- [29] Shapoval, R. V., & Nastyuk, V. Y. (2016). International expertise in administrative legal support of national security in Ukraine. *Indian Journal of Science and Technology*, 9(36). Retrieved from <https://doi.org/10.17485/ijst/2016/v9i36/102031>.
- [30] Denisenko, V. A. (2024). Administrative and legal foundations of ensuring national security in Ukraine in the context of digital transformation (Candidate dissertation, Zaporizhzhia). Retrieved from <http://phd.znu.edu.ua/page/Doc/2024/denisenko/Denisenko.pdf>.
- [31] Kres, N. O. (2022, December). Basic needs of internally displaced persons in Ukraine. (pp. 149–153). *Human rights: challenges of the present: materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference on the occasion of the International Day of Human Rights*, Chernihiv. Retrieved from https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/01/tezy_gruden_2022_01.23.pdf.
- [32] Agapova, O. V. (2024). Administrative and legal regulation of public administration in the sphere of justice (Doctoral dissertation, Zaporizhzhia). Retrieved from <http://phd.znu.edu.ua/page/Doc/2024/agapova/Agapova.pdf>.

В'ячеслав Станіславович Політанський

Доктор юридичних наук, старший дослідник

Провідний науковий співробітник

Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування

Національної академії правових наук України

61002, вул. Чернишевська, 80, Харків, Україна

Viacheslav S. Politanskyi

Doctor of Law, Senior Researcher

Leading Researcher

Research Institute of State Construction and local self-government

National Academy of Legal Sciences of Ukraine

61002, 80 Chernyshevska St., Kharkiv, Ukraine

Рекомендоване цитування: Політанський В. С. Адміністративно-правове регулювання інтеграції ВПО в Україні: виклики воєнного стану та цифровізації публічного адміністрування. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2025. Т. 32. № 1. С. 254–271.

Suggested Citation: Politanskyi, V. S. (2025). Administrative and Legal Regulation of IDPs Integration in Ukraine: Challenges of Martial State and Digital Public Administration. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 32(1), 254–271.

Стаття надійшла / Submitted: 04/01/2025

Доопрацьовано / Revised: 04/02/2025

Схвалено до друку / Accepted: 25/03/2025